

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2.1869 din 21.03 2018
La nr.03/2464 din 27.02.2018

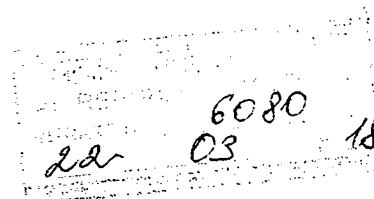
Ministerul Justiției

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului lege pentru pentru modificarea Legii nr.68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar (art.40, art.43 și art.47).

Anexă: *Raportul de expertiză anticorupție –2 file.*

Director

Bogdan ZUMBREANU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO18/4861 din 16.03.2018

la proiectul de lege pentru modificare a Legii nr.68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar (art.40, art.43 și art.47)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.780/2001 privind actele legislative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Justiției, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-11 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;

- d) *examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) *informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

La momentul efectuării expertizei anticorupție, anunțul privind organizarea consultărilor publice, textul proiectului și nota informativă la acesta au fost publicate pe pagina web oficială a Ministerului Justiției, cu respectarea termenului legal de 10 zile lucrătoare, fiind astfel asigurat dreptul persoanelor interesate de a se expune pe marginea proiectului dat.

1.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

În nota informativă nu este specificat expres scopul proiectului.

Analizând prevederile proiectului se constată că scopul acestuia este excluderea condițiilor suplimentare pentru obținerea calității de expert judiciar în construcții prin modificarea Legii nr.68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar.

Prin urmare, constatăm că, textul proiectului corespunde argumentelor descrise de autor în nota informativă.

1.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile promovează interesele instituționale ale Centrului Național de Expertize Judiciare de a beneficia un cadru normativ perfecționat și actualizat în ceea ce privește atragerea cadrelor în domeniul expertizelor în construcții.

Totodată, promovarea proiectului este în interesul persoanelor fizice care intenționează să accedă în profesia de expert judiciar în domeniul construcțiilor, care vor beneficia de o procedură mai simplificată.

În final, pe termen lung, beneficiarii proiectului sunt atât instituțiile publice (organele de urmărire penală și instanțele de judecată) cât și persoanele fizice sau juridice de drept privat.

Se atestă că promovarea proiectului este în interesul public.

1.5. Justificarea soluțiilor proiectului

1.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, proiectele de acte legislative sunt însoțite de "nota informativă care include:

- a) *condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;*
- b) *principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;*
- c) *referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză."*

Nota informativă conține o serie de argumente cu referire la necesitatea promovării proiectului.

Potrivit autorului: „În prezent instituțiile de expertiză nu reușesc să atragă candidați la funcțiile de expert în domeniul construcțiilor, deoarece candidații odată ce obțin calitatea de evaluator sau inginer cadastral după un stagiu, nu sunt interesați să realizeze suplimentar un stagiu de 1 an pentru obținerea altei calități - de expert judiciar. Astfel, Centrul Național de Expertize Judiciare se confruntă, în prezent, cu lipsă acută a cadrelor în domeniul expertizelor în construcții. Această stare perpetuă generează riscul dispariției acestui gen de expertiză.”

Potrivit notei informative: „Necesitatea de efectuare a stagiului de către candidații ce doresc să devină experți judiciari se impune din obligativitatea pregătirii/inițierii candidatului în știința expertizei judiciare, de asimilarea lucrului practic în laboratoarele de expertiză, de învățarea obligatorie de către acesta a metodicilor de cercetare și a aspectelor legislative ce reglementează domeniul expertizei judiciare.”

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.20 lit.d) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină "d) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură".

Implementarea prevederilor din proiect nu necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare de la bugetul de stat.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.19 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative "textul proiectului de act legislativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

c) se utilizează termeni adecvați [...] și de o largă circulație; [...]

e) terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia; [...]

g) se evită folosirea [...] cuvintelor și expresiilor [...] neutilizabile și/sau cu sens ambiguu;

h) se evită tautologiile juridice; [...]"

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului reglementează activitatea Centrului Național de Expertize Judiciare din cadrul Ministerului Justiției și prevede modificarea și completarea Legii nr.68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutului expertului judiciar.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul este elaborat de către Ministerul Justiției cu respectarea rigorilor privind transparența decizională.

Principalul element al proiectului de lege este excluderea condițiilor suplimentare pentru obținerea calității de expert judiciar în construcții prin modificarea Legii nr.68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar.

Prevederile promovează interesele instituționale ale Centrului Național de Expertize Judiciare de a beneficia un cadru normativ perfecționat și actualizat în ceea ce privește atragerea cadrelor în domeniul expertizelor în construcții. Totodată, promovarea proiectului este în interesul persoanelor fizice care intenționează să acceadă în profesia de expert judiciar în domeniul construcțiilor, care vor beneficia de o procedură mai simplificată.

În final, pe termen lung, beneficiarii proiectului sunt atât instituțiile publice (organele de urmărire penală, și instanțele de judecată) cât și persoanele fizice sau juridice de drept privat.

În proiect nu au fost identificați factori de corupție care ar putea genera apariția riscurilor de corupție.

16.03.2018

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Vera MACOVEI, Inspector

